

عنوان مقاله:

تعریف لایه کاپیلاریته و تعامل آن با آب زیرزمینی به منظور تهیه نقشه ریسک و خطر شوری (مطالعه موردی در منطقه گوربند، استان هرمزگان)

محل انتشار:

نهمین کنگره علوم خاک ایران (سال: 1384)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسنده:

عبدالرحیم پیشکار - کارشناس ارشد آبخیزداری

خلاصه مقاله:

پیش بینی روند شور شدن خاک و نحوه پیشروی آن، با توجه به گسترش روز افزون شور شدن در اثر دخالت های بی رویه انسان، می تواند به عنوان یک ابزار کمکی در برای برنامه ریزی های مدیریتی به منظ . و جلوگیری از تخریب منابع خاک محسوب شود . ارائه نقشه خطر و ریسک شوری به عنوان وضعیت موجود و پتانسیل خطر در آینده بر اساس پارامترها و فاکتورهایی که در یک منطقه خاص دخیل هستند، علاوه بر آگاهی از وضعیت موجود می تواند در پیش بینی روند شوری نیز یاری رسان باشد . تا کنون روش های مختلفی بر اساس تجربیات و شناخت از مناطق مختلف برای تهیه نقشه ریسک و خطر شوری و با استفاده از پارامترهای خاص اکولوژیکی، زیست محیطی، هیدرولوژیکی و هیدروژئولوژیکی ارائه شده است . خطر به عنوان منبع آسیب رسانی تعریف می شود و در حقیقت اگر در اثر یک عامل مثل بالا بودن آب زیرزمینی، شوری در پروفیل و سطح خاک باقی بماند، خطر شوری موجود است و ریسک، اندازه گیری کمی تغییرات شوری یا احتمال (پتانسیل) وقوع شوری و در حقیقت یک پیامد و دنباله خطر و وضعیت موجود شوری است که می تواند به مناطق دیگر نیز آسیب رساند (1) هدف این مقاله ارائه نقشه ریسک و خطر شوری با استفاده از سه پارامتر شوری خاک، سطح آب زیرزمینی (به عنوان مهمترین عامل) و عامل فیزیوگرافی (شیب) می باشد که این فاکتورها بر اساس میزان اهمیت و تاثیر و تاثیر بر یکدیگر در یک مدل درختی تعریف شده و با استفاده از تعریف شرط در محیط GIS (IF THEN ، ELSE) نقشه نهائی را ایجاد می کنند . مدل درختی در واقع بر اساس تعریف شروط توسط کارشناس ساخته می شود که بر اساس شناخت از محیط و اهمیت فاکتورهای محیطی پیشنهاد و تعریف می شوند . مجموعه ای از قواعد برای یک نوع خاص از پروسه شور شدن و بر اساس نظر و دانش کارشناسی خاک و فاکتورهای اکولوژیکی با هم ترکیب شده و یک نظر تلفیقی و منطبق بر شرایط موجود منطقه مورد مطالعه با تکیه بر مهم ترین فاکتورهای موثر ارائه می شود . وقتی که شواهد (فاکتورها) تحت یک سری قواعد با هم مرتبط می شوند، شبکه ارائه شده برای تصمیم گیری به نام مدل درختی نامیده می شود که یک ابزار برای نشان دادن دانش کارشناسی در قالب یک سیستم است (2) منطقه گوربند به علت نوسانات آب زیرزمینی با مشکل شوری روزافزون مواجه می باشد که علاوه بر از دست رفتن سطح وسیعی از اراضی (نزدیک به 25% منطقه مورد مطالعه) ، بخش وسیع تری نیز در معرض خطر افزایش شوری می باشند که در این مقاله سعی شده است یک مدل برای پیش بینی منطقه تحت ریسک شوری و درجه بندی آن با توجه به واقعیت های موجود در منطقه ارائه شود .

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/11411>

